

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

"כבר היה הרב מגדולי רבני אמריקה

ומחבר ספרים חשובים כשבא ביום

חום לזהט למדבר יהודה,

כשדומה שהחמה יצאה מנרתיקה,

לפגוש אותנו בצריף אחד,

במדבר יהודה במישור אדומים

בו למדו ארבעים נערים."

הרב יצחק שילת, הרב חיים סבתו
ורבנים בוגרי ישיבת מעלה אדומים מעלים
זכרונות על הרב רבינוביץ' זצ"ל

בחושך
של סעודה שלישית
התוועדות

כשבא לי לברוח
לפסנתר, אני מוריד את
הראש ומתחיל ללחוש
אהרן רזאל

האם יש שאלות
שעדיף לא לשאול?
שאלת השבוע

הרע משפיע עלינו
יותר מהטוב
הרב זקס

אכלוס
שלב ב'
בע"ה בעוד
חודש!

דגן בוטיק
מגורי יוקרה באפרת

לבחירתכם: מגוון דירות 5 חד'
נותרו 7 דירות אחרונות!

052-6070199 • 1700-500-555

מתי התחילו העליות הציוניות לארץ ישראל?

סיפורה של העליה הציונית כפי שעוד לא סופר!

הרב נחמיה לביא הי"ד מגולל את סיפור העליה לארץ ישראל למן ימי הרמב"ן ועד לימינו אנו ומעניק מבט מקיף ומרתק על שיבת ציון.

הרב נחמיה לביא הי"ד נרצח בפיגוע בעיר העתיקה בירושלים לאחר שניגש לסייע לפצועים בפיגוע. על מעשהו הוא זכה בעיטור האומץ מטעם משטרת ישראל.

ניתן להשיג ברשתות
ובחנויות הספרים
המובחרות

שיחת חינוך:
1-801-700-204

מבצעים והטבות לחברי מועדון באתר:
www.beitel.co.il

חנות ההוצאה: רח' בית הדפוס 6, ירושלים 02-6427117

חדש!

היסטוריה
יהודית

מידת
טובות

ערכים

הקומיקס שמגזע את היהודים! כל ספרי "הגיע הזמן"

חילוק
והעמקה
קשורשים

אמונה
בנצח
ישראל

אהבת
תורה

אמונה

ראשיהודי
אהמיק • אהרגלש • אהתחזר

לפרטים: 02-6791122
052-5665005
www.roshy.org

תפילת יום העצמאות בכיכר דיזינגוף

דווקא עכשיו.

"הנה ימים באים... לא רעב ללחם ולא צמא למים..."
**בואו להיות שותפים
בתנועת התשובה בת"א.**
את המנגינה הזו אסור להפסיק!

התרומות לראש יהודי מוכרות לצרכי מס.

לכל התורם 90 ₪
לחודש למשך שנה
**טט 9 ספרי
קומיקס מתנה**

לכל התורם 60 ₪
לחודש למשך שנה
**3 ספרים
מתנה**

לכל התורם 30 ₪
לחודש למשך שנה
**ספר
מתנה**

הקישו בגוגל: "תורמים לראש יהודי" או בטלפון: 052-5665005

האם יש שאלות שאסור או שעדיף לא לשאול?

יש תשובות שאסור לענות

הרב אמחיה אבן ישראל

מרכז שטיינזלץ

בעיניי, התשובה היא חד משמעית. אין שאלות שאסור או לא כדאי לשאול. שאלות הן המנוע להתקדמות, הן האות לשאיפה, ובעיקר – הן מצביעות על מעורבות פנימית. כשאנחנו אומרים לילד או לתלמיד – "לא שואלים שאלות כאלה", "יש דברים שלא שואלים עליהם שאלות", אנחנו מדכאים את אותה מעורבות, את אותו רצון לדעת.

שני דברים עלולים לקרות במצב כזה: האחד – שאלות שנקברות לא תמיד מתות. השאלה צוברת תאוצה מבפנים, מכרסמת, ועלולה להוביל לספקות, לחיבוטי נפש ואפילו לנטישה. השני – ואולי החמור יותר, הרצון לשאול, ובעיקר התעוזה שלעתים צריכה להתלוות לשאלת שאלות יכולים להתמוסס ולהיעלם. מערכת היחסים עם דמות הסמכות, עם התורה ועם היהדות – הופכת ממלאת עניין לאדישה ומרוחקת.

אבל... גם אם אין שאלות שאסור או לא כדאי לשאול, יש בהחלט שאלות שאי אפשר או שלא כדאי לענות עליהן. אין כאן סתירה. מן הצד האחד, עלינו לעודד שאלות, להכיל אותן ולקבל אותן. מן הצד השני, יש שאלות שאין להן תשובות, ותשובות שהשואל עדיין לא בשל לקבל אותן.

כשתשובה כזו נאמרת בצורה הנכונה – "זו שאלה חשובה, אבל אני לא יכול להשיב לך עליה כרגע", היא לא מביעה התחמקות אלא מהווה תשובה בפני עצמה. התשובה העתיקה "כשתגדל תבין", איננה תגובה מזלזלת. יש פה עניין של אינטונציה נכונה – כשהיא נאמרת בניעימה הנכונה פירושה – "אני מכבד את השאלה, וחושב שכרגע זה לא הזמן הנכון לענות עליה". יש להיכן להתקדם, יש למה לחכות.

ואחרון חביב. כהורים, כמחנכים וגם כחברים – חשוב מאוד לנסות ולהבין מה השאלה שעומדת מאחורי השאלה. לפעמים השואל איננו חפץ בתשובה מנומקת, אלא רק בהבנה של המקום השואל. לפעמים התשובה הנכונה היא כל מה שמעבר למלל – חיוך, מבט מבין או חיבוק.

"ואציעה שאול"

איתיאל גלעדי

רבי נחמן מברסלב אומר (לקו"מ סד) כי ישנן קושיות שבאות מהחלל הפנוי – קושיות שאין וגם לא יכולה להיות להן תשובה בעולמנו, כי תשובה היתה שוללת את העולם הנוקק לחלל פנוי כדי להתקיים בתוכו. מקושיות אפיקורסיות כאלה צריך להיזהר ועל הנופל אליהן נאמר "כל באיה לא ישובין", ולכן צריך לעבור עליהן מתוך אמונה. אמנם, הוא מוסיף כי צדיק גדול – משה רבינו שבדור – יכול וצריך להעמיק גם בקושיות האלה, כדי להעלות את מי שנפל אליהן.

בסגנון החב"די, כל מי שלומד חסידות לעומק יכול להכיר בבהירות ש"הצמצום לא כפשוטו" וכמו הצדיק של רבי נחמן – להיכנס לחלל הפנוי ולשאול כל שאלה, גם שאלות שאין עליהן תשובה שכלית. החלל הפנוי בו נברא עולמנו הוא גבולות ההגיון האנושי (הגיון בגימטריא כח הגבול), שאינו יכול להכיל סתירות, אך מי שמחובר ל"הגיון לבי" (אותיות בלי הגיון, בגימטריא כח הבלתי גבול) מסוגל להתמודד גם עם שאלות-סתירות מתוך הכרה שה' הוא נושא-הפכים ונמנע-הנמנעות.

אפילו הרמב"ם, שלכאורה גרס שגבולות ההגיון חלים גם על ה' ו"יש לנמנעות טבע קיים בחק הבורא", חשב שיותר לשאול את שאלת הידיעה והבחירה ולהשיב "כי לא מחשבותי מחשבותיכם" (ומכאן סמך להסבר החסידי, שההגיון חל "בחק הבורא", בחלל הפנוי שעשה ה' כדי להכיל 'בחיקו' את העולמות, אך לא על עצמותו יתברך). הראב"ד שם 'צועק' שלשאול קושיא ולהחזיר את העניין לתחום האמונה אינו מנהג החכמים, אבל הרמב"ם לא התרגש מכך...

בעומק, כשמבינים כך, יודעים שה'ביעה' בשאלות בלי תשובה היא רק בשביל מי שחושב שהתשובות עדיפות על השאלות, אבל מי שמתחרר מגבולות השגתו מבין שהשאלות עדיפות מהתשובות (כמאמר הרבי מקוצק – 'אלוקים שכל טיפה סרוחה יכולה להבין, איני רוצה לעובדו') – התשובות שייכות לנברא המוגבל והשאלות מוציאות אותנו לפגוש את ה' הבלתי-מוגבל.

אז אם אתה מאמין לתשובות של עצמך – עדיף שלא תשאל שאלות. אבל אם אתה מבין שהשאלות הן סולם אל הבלתי-נתפס – תשאל! "אם אסק שמים שם אתה" – כשיש לי מסקנות-תשובות ברורות, ה' הוא "שם" – למעלה-מעלה ממני, אך "ואציעה שאול", כשאני מציע שאלות (בבחינת "העמק שאלה"), "הנך" ה' יתברך בעצמך!

אתה משחק עם החיים שלך

יהושע מילר

עורך בהוצאת 'מגיד'

בואו נדבר על השאלות הקטנות באמת. לא אלה שנכתבו עליהן ספרים ומקיימים עליהן ערבי דיון עם מיקרופונים ובקבוקי מי עדן עבור דוקטורים ורבנים. כי לשאלות ההן לא נגיע, אם רק נהיה מודעים לשאלות הקטנות.

בואו נדבר על השאלות שאני כל הזמן שואל וכל הזמן עונה עליהן במעשים שלי. אני מנווט את החיים שלי עם שאלות מהסוג הזה.

יש אדם ששואל אינספור פעמים בכל יום את השאלה 'מה אני אמור לעשות?' או 'למה אני לא עושה עם עצמי שום דבר?' או 'למה ה' לא עוזר לי?' והחיים שלנו הם תמונת ראי, תשובות לשאלות התדירות שלנו.

מה כבר אפשר לעשות עם שאלות כאלה? אתה מוגבל לטווח התשובות האפשרי, משהו בסגנון – 'אמור? לא הוגדר ולא יודע, אין פה איזה עבירה על הלכה בכל אופן'; 'כי אתה עצלן'; 'כי אתה לא שווה את זה'. ואיכות החיים שלך היא התוצאה הישירה של התשובות האלה.

אם לעומת זאת אשאל – 'איך אגלה את נוכחות ה' גם במציאות שבפניי כרגע?' או 'איפה ההזדמנות שיש כאן לצמוח, להעניק, להאיר או לאהוב?' זה ישפיע ישירות על המעשים ועל החיים שלי.

יותר לשאול את כל השאלות, רק שים לב שאתה משחק עם החיים שלך במה שאתה בוחר לשאול. ולענות.

נכתב בהשראת טוני רובינס.

התהדהדות

תלמוד תורה תורת היים

שמחה.

יראה.

תמימות.

תלמוד תורה חסידי | לימוד ברמה גבוהה | אווירה חמה ואישית

ההרשמה בעיצומה

לשנת הלימודים תשפ"א

שכונת הר נוף (קמפוס נווה ירושלים)

שעות הלימוד
08:00-17:00

פעילויות
מגוונות

הסעות מכל
רחבי ירושלים

לתאום פגישה אישית עם המנהל החדש הרב אליהו לוי:

הרב שילה | 052-3444191 | maosime@gmail.com

או הרב צבי שרייבר בוואטסאפ 058-7618199

בנשיאות הרב יצחק גינזבורג שליט"א

פרשת בהר-בחוקותיי | כוחה של קללה

הדוגמה הקלאסית לכך היא ספר יונה. אלוקים אומר ליונה הנביא ללכת לנינוה העיר הגדולה ולומר לתושביה החוטאים "עוד ארבעים יום ונינוה נהפכת". יונה מנסה תחילה להתחמק, אבל לבסוף עושה זאת. אנשי נינוה מתייחסים אליו בכבוד ראש. הם חוזרים בתשובה, ואלוקים חוזר בו מן האיום להפוך את העיר. יונה מתלונן לה' על שגרם לו להיראות מגוחך: הוא ניבא, והנבואה לא התגשמה. יונה לא הבין את ההבדל בין נבואה לתחזית. אם תחזית מתגשמת, היא הצליחה. אם נבואה התגשמה, היא נכשלה. הנביא אומר לעם מה יקרה אם הוא לא ישתנה. נבואה אינה תחזית אלא אזהרה. היא מתארת עתיד מבעית כדי לשכנע את השומעים לסכל אותו. וזה עניינה של התוכחה.

בספרם החדש, 'כוחו של הרע', טוענים ג'ון טיירני ורוי באומייסטר, על סמך שלל ראיות מחקריות, כי הרע משפיע עלינו הרבה יותר מהטוב. אנו מתעניינים בחדשות רעות יותר מאשר בחדשות טובות. בריאות לקויה משפיעה עלינו יותר מבריאות טובה. ביקורת שלילית משפיעה עלינו יותר משבח. בקלות אנו עלולים לעשות לעצמנו שם רע, ורק בקושי רב ניפטר ממנו - והיפוכו של דבר בשם טוב.

בני האדם מתוכננים להבחין באיומים בהקדם ולהגיב להם במהירות. קל להבין מדוע: הרי מה מסוכן יותר, שלא להבחין באריה מתקרב, או שלא להבחין בפרי בשל על עץ? כך אפילו באשר לתכונות של בני אדם. טוב נאה להכיר באדיבותו של חבר, אך חיוני יותר לדעת להבחין באיבתו של אויב. בוגד אחד יכול להסגיר אומה שלמה לאבדון.

מכאן שהמקל הוא כלי-הנעה חזק מהגור. הפחד מפני הקללה עשוי להשפיע על התנהגותנו יותר מרצוננו בברכה. האיום בעונש יעיל יותר מהבטחת גמול. טיירני ובאומייסטר מספקים לכך עדויות ממגוון רחב של תחומים, מעולם החינוך עד שיעורי הפשיעה. כאשר יש איום ברור בעונש על התנהגות רעה, אנשים מתנהגים היטב יותר.

היהדות היא דת של אהבה וסליחה. אבל היא גם דת של צדק. העונשים מפורטים בתורה לא מפני שאלוקים אוהב להעניש, אלא משום שהוא רוצה שנעשה את הטוב. דמינו מדינה שיש בה חוקים אך אין בה עונשים. האם אנשים ישמרו על החוק? לא. כולם יעדיפו להיות טרמפיסטים: ליהנות מהמאמצים של היתר בלי לתרום בעצמם. בלי ענישה אין חוק אפקטיבי, ובלי חוק אין חברה. ככל שמצליחים להציג את הרע באורח מבהיל יותר, כך גדלה הסבירות שאנשים יבחרו בטוב. לכן הקללות בפרשיות התוכחה כה מבהילות ודרמטיות. הפחד מפני הרע הוא כלי ההנעה המוצלח ביותר לעשיית טוב.

התורה, המציינת בצבעים חיים את אשר עלול לקרות לעם אם יאבד את עוגניו המוסריים והרוחניים, מדברת אלינו בכל דור ודור ואומרת: הישמרו. שימו לב. כאשר חברה מתחילה לקרוס ממש, כבר מאוחר מכדי לבלום זאת. הקדימו תרופה. הימנעו מן הרע. בחרו בטוב. חשבו לטווח ארוך, ובחרו בדרך המובילה אל הברכה.

רגע לפני סיום מונה חומש ויקרא את הברכות שיבואו על העם אם ישמור אמונים לבריתו עם אלוקים - ואת הקללות שינחתו עליו אם לא יעשה כן. העיקרון הכללי ברור. בימי המקרא, גורל העם שיקף את התנהגותו. אם אנשים התנהגו כיאות, האומה שגשגה. אם הרעו לעשות, סופם שבאה עליהם רעה. הנביאים הרבו לדבר על כך. כדברי מרטין לותר קינג, "קשת היקום המוסרי ארוכה, אך היא נוטה אל עבר הצדק". הטוב נענה בטוב והרע ברע - גם אם לא מיד.

פרשת בחוקותיי מציגה את המשוואה במלוא חריפותה: אם תעשו את דבר ה' הגשם ירד בעיתו, הארץ תניב את יכולה והעצים יישאו פירות, וישרור שלום. אך היפוכו של דבר יקרה אם לא תשמרו את דבר ה' - ופירוט הקללות ארוך כמעט פי שלושה מפירוט הברכות, ודרמטי בתיאוריו הרבה יותר.

הקללות הן שירה השוטפת פרא. התמונות חדות וחיות. הפסוקים פועמים כתוף, צוברים עוד אימה ועוד מורא וגורפים אותם בתאוצה גוברת אל שערי האבדון.

מנהג עתיק בבתי הכנסת הוא לקרוא את פסוקי הקללות בקול חלש. כך מותש במשהו כוחם המהלך אימים כשהם נקראים בקול רם. ועדיין, הם מבעיתים דיים. בשתי פרשיות הברכה-הקללה, הקללות רבות מן הברכות וציוריות מהן.

הדבר שותר לכאורה עיקרון יסודי ביהדות: שנדיבותו של ה' לנאמנים לו עולה בהרבה על העונש שהוא משית על המפירים אמונו זה. ה', ה', א-ל רחום וחנון, ארץ אפים ורב חסד ואמת, נצר חסד לאלפים, נשא עון ופשע וחסאָה ונקָה לא ינקָה, פקד עון אבות על בנים ועל בנים על שלשים ועל רבעים, מונה משה את מידות ה' (שמות לד ו-ז). רש"י עושה את החשבון: "נמצאת מידה טובה מרובה על מידת פורענות אחת לחמש מאות, שבמידה טובה הוא אומר 'נוצר חסד לאלפים'", כלומר לאלפיים דורות לפחות, ואילו העוון נפקד לכל היותר "על רבעים", על דור רביעי. אך בכל מקרה, גם מ"ג המידות עצמן, הקרויות גם י"ג מידות הרחמים, ברור כי אהבתו וסליחתו של ה' חזקות ממידת הדין והעונש שלו. כיצד זה, אם כן, שהקללות בפרשיות התוכחה ארוכות וחזקות בהרבה מהברכות?

התשובה היא שה' אוהב וסולח - אבל כתנאי שכאשר אנחנו חוטאים אנו מכירים בחטא, מביעים חרטה, מתפייסים עם האנשים שפגענו בהם, וחוזרים בתשובה. זה עניינה של המידה 'יְנַקֶּה לֹא יְנַקֶּה'. ה' אינו סולח לחוטא שאינו חוזר בתשובה, כי לו היה עושה כן היה עולמנו מקום רע מכפי שהוא, ולא טוב יותר: יותר אנשים היו חוטאים אם הדבר היה נסלח להם בכל מקרה.

הקללות דרמטיות כל כך לא מפני שה' רוצה להעניש, אלא מן הטעם ההפוך בדיוק. חז"ל אמרו שה' בוכה כאשר הוא מאפשר לאסון להכות בעמו: "אוי לבנים שבעונותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין אומות העולם". הקללות נועדו להיות אזהרה. להרתיע, להפחיד, להרחיק מן החטא. הן דומות לאזהרת הורה לילדו לא לשחק בחשמל. לעיתים יחיד הורה את הילד במתכוון, אך יעשה זאת מתוך אהבה, לא מתוך קשי לב.

שאלה: האם יש שאלות שאסור או שעדיף לא לשאול?

המשך
מעמוד 4

האם תסכים לשמוע תשובות?

ברוריה נויברגר

מנהלת כפר הנוער לבנות דתיות 'איילת השחר'

בן שמקבל את מסורת בית אבא, לא שואל, לא חושב על הדברים לעומק, אלא "שורד את המצוות" וממשיך בדרך, נמצא במצב קשה יותר מרשע שבועט ומתריס וכועס ומגנה. האחרון מראה לנו שהדברים נוגעים בו, גם אם בצורה שלילית, ואילו הראשון מנותק ומסתגר באדישותו.

"שאל אביך" אומר הקדוש ברוך הוא לעם ישראל, לאחר שבגדו בו ובתורתו. כי המרפא או הפתרון למרידה באלוקים הוא לשאול שאלות ולברר.

כך שמצווה עלינו לשאול שאלות, אך מנגד גם להישאר תמיד בשאלה אין זה נכון, שכן מי שחי את כל חייו בשאלה אינו לוקח אחריות על הפנמת התשובות. הוא מעדיף להישאר בשאלה כדי לא להיות מחוייב.

ונקודה נוספת למחשבה: העולם הליברלי בא ומפרק את האמת המוחלטת באמירה שאין אמת אחת, כאילו "כל אחד והאמת שלו". יש להיזהר מלהיות שואל תמידי מתוך תפיסה שאין אמת מוחלטת וטוב להישאר בסימני שאלה. האמת היא שיש אמת מוחלטת, נכיר בה אבל לא נפסיק לחקור אותה.

אז מצאו לכם את הכתובת המתאימה לכם ושאלו, חקרו ודרשו את ה'. במעשה זה קוראים אתם לה' ומבקשים את קרבנות.

יום פתוח «למכללות החמד»

בוגרי החמ"ד, בנות שירות לאומי, בוגרי/ות צבא, ישיבות, מכינות ומדרשות, מוזמנים להצטרף ליום הפתוח במכללות להכשרת מורים של החמ"ד

היום הפתוח ייערך
ב-כ"ה באייר (19.5) בין השעות 15:00-19:00

עקב המצב, מביאים את המכללות אליכם הביתה

הנרשמים ליום הפתוח יקבלו קישור לאתר בו ירוכזו המכללות להכשרת מורים, בכל דף תיפתח מערכת שעות של מפגשים עם מנהלי וצוותי המחלקות בכל מכללה.

כל המשתתף ביום הפתוח אשר יירשם תוך שבועיים לאחת המכללות, יזכה בהנחה עד 1000 ש"ח בשכר הלימוד

הירשמו עכשיו
nirshamti.co.il/hemed-colleges

חמ"ד לעתיד החינוך

אוקחים את הצמיד בידיים עם מכללות כחמ"ד

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסי השמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

שרות מהיר
עד הבית

הסניפים פתוחים

PAYNGO.CO.IL

מעשינים

להוריד
מחירים

מעשינים להוריד מחירים

החל מ- 990 ₪

מזגנים בהנחות ענק

וגם התקנה מוזלת

Coolair אלקטרה שירות ואחריות
מזגן עילי COOL AIR 28
BTU 24,050 תפוקת קירור
BTU 24,400 תפוקת חימום

דרוג A

₪2,990 במקום 3,290 ₪

קטלן יתושים
שתי נורות UV
אולטרה גולות

ATL-734

₪99 במקום 119 ₪

מאורר 3 מצבים
עומד, רצפה ותלייה
HEM608

₪149 במקום 199 ₪

מאורר עמוד
16" פלטיניום

PU-26

₪69 במקום 109 ₪

ASUS מחשב נייד
14" אסוס
X409FA-EK203T
Intel i5-8265U
8Gb DDR4
SSD 256Gb
WIN 10

₪2,599 במקום 3,099 ₪

Lenovo מחשב נייד
לונבו 15.6"
ideapad 33015IKB
Intel i3
RAM 4GB
זיכרון SSD 256GB
אחסון WIN 10

מחשב ענבר מקורי מתנה

₪1,999 במקום 2,549 ₪

hp מחשב נייד 14"
Hp
מעבד אינטל ליבה כפולה
זכרון 4 גיגה
אחסון SSD
קל משקל
מ. הפעלה win 10

₪1,099 במקום 1,399 ₪

אלקטרה
נגן CD נייד
E2

₪249 במקום 280 ₪

SENSOR בידורית
סנסור 4"
עם מיקרופון
USB + סטטס לחריץ
זיכרון
Sk 4.5

₪79 במקום 139 ₪

JBL מקול נייד אלחוטי
מקצועי JBL
PartyBox 100
160W - RMS

₪999 במקום 1,399 ₪

JBL jbl charge 3
מקול סטריאו פוני אלחוטי נטען
עמידות בתנאי שטח ובמים

₪399 במקום 599 ₪

brother מדפסת לייזר
מדפסת / סורק / מכונת צילום / פקס
MFCL2710DW

₪799 במקום 999 ₪

PANTUM מדפסת לייזר
פאנטום
מסכנית במיוחד
קשורת WIFI
3 שנות אחריות

P2500W

₪289 במקום 359 ₪

SENSOR אוזניות
אלחוטיות
TWS
AIRSOUNDS x7

₪99 במקום 149 ₪

roborock שואב אבק
הובוטי חכם
החובק
ROBOROCK S6

₪1,890 במקום 2,240 ₪

dyson שואב אבק
דייסון אלחוטי
V10 ANIMAL

₪1,790 במקום 2,190 ₪

Tefal מהפץ קיטור
טפאל
לחץ קיטור 5.5 באר
SV-7030

₪699 במקום 799 ₪

MOSER מכונת תספורת
נטענת מאוזר
PRO DIAMOND
1871-0068

₪549 במקום 650 ₪

Panasonic מכונת
תספורת
פנסוניק
ER-GC20

₪89 במקום 119 ₪

TOSHIBA
מקרר טושיבה
מקפיא עליון
דורג A, מדחס INV

720/200107 **554 ל"ט**

2,990 במקום 4,036 ₪

beko
מקרר הפוך בקו
מקפיא תחתון
ליטר 415

RCNT415100ZW

2,990 במקום 3,560 ₪

אלקטרה
מקרר אלקטרה
מקפיא עליון
ליטר 268

100107/252 **NO FROST**

1,390 במקום 1,790 ₪

אלקטרה
מקרר
מקפיא עליון
אלקטרה

EL8601

849 במקום 1,390 ₪

אלקטרה
מקרר מיני בר אלקטרה

EL-1065W

399 החל מ-

SAMSUNG
מקרר סמסונג
טריפל 3 דלתות
ליטר 652

RF230

5,990 במקום 6,990 ₪

SAMSUNG
מקרר סמסונג
4 דלתות
ליטר 564

RF50K5920S8

5,790 במקום 6,590 ₪

SHARP
מקרר שארפ
4 דלתות
אינורטר

8520

4,490 במקום 5,290 ₪

10 שנות אחריות (99% תשלום)

SAMSUNG
מקרר הפוך
סמסונג
ליטר 487

RL4323RBAWW

3,690 במקום 4,590 ₪

אלקטרה
מקרר אלקטרה
4 דלתות
ליטר 482

100104

2,990 במקום 3,490 ₪

Blomberg
תנור דו תאי
בלומברג
משולב כיריים
נירוסטה

HDWN8133X

2,390 במקום 2,990 ₪

BOSCH
מדיח כלים
צו - בוש
תוצרת גרמניה

SPS25CW00E

1,990 במקום 2,490 ₪

BOSCH
מדיח כלים
רחב בוש

SMS24AW00E

1,790 במקום 2,290 ₪

TOSHIBA
מדיח כלים
על השיש
טושיבה

DW 08T1/200112

1,890 במקום 2,290 ₪

AEG
מייבש כביסה
7 ק"ג

T65170AV

1,290 במקום 1,790 ₪

SIEMENS
מכונת כביסה
1-8 ק"ג
סימנס

WM12K260IL

1,990 במקום 2,690 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה
8 ק"ג
מייבש כביסה
+ 6 ק"ג

EC100178

1,990 במקום 2,990 ₪

Whirlpool
מכונת כביסה
פתח עליון
ווירפול

TDLR70213

1,990 במקום 2,390 ₪

BOSCH
מכונת כביסה
7 ק"ג בוש
סל"ד 1200

WAN2406GPL

1,790 במקום 1,990 ₪

SAMSUNG
מכונת כביסה
סמסונג
טכנולוגיית
Eco Bubble

SJ4063

1,490 במקום 2,190 ₪

Sauter
תנור בנוי
סאוטר

SBI640

1,390 במקום 1,890 ₪

BOSCH
תנור בנוי
בוש

HBG337BS0Y

2,190 במקום 3,560 ₪

BOSCH
כיריים
אינדוקציה
בוש

PUE611BB1E

1,690 במקום 1,990 ₪

Sauter
כיריים גז
זכנית
קריסטלית
סאוטר

SHG6002B

999 במקום 1,490 ₪

אלקטרה
כיריים
קרמיות
אלקטרה

MEH6025

699 במקום 999 ₪

KitchenAid
מיקסר מקצועי
קיצונית
קצרת נירוסטה

5KSM1751WH

1,690 במקום 2,290 ₪

KENWOOD
מיקסר שף
עוצמתי XL
כסוף

KVL4102S

1,490 במקום 1,890 ₪

Sauter
מיקסר
מקצועי
סאוטר

KM701S

799 במקום 999 ₪

מעבד מזון
נוטרי שייקר
חכם מקצועי
NINJA 1-3

BL682

999 במקום 1,290 ₪

magimix
מעבד מזון
מג'ימיקס

C3200WB

888 במקום 1,190 ₪

morphy richards
טוסטר אובן טורבו
36 ליטר

44454

399 במקום 599 ₪

SAMSUNG
מיקרוגל שף סמסונג
נפח 23 ליטר

MS23K3513AK

399 במקום 498 ₪

morphy richards
טוסטר לחיצה
גריל ענק
6 פרוסות
מורפי ריצ'רד

229 במקום 299 ₪

NUTRI NINJA
נוטרי שייקר
חכם מקצועי
NINJA

CT641

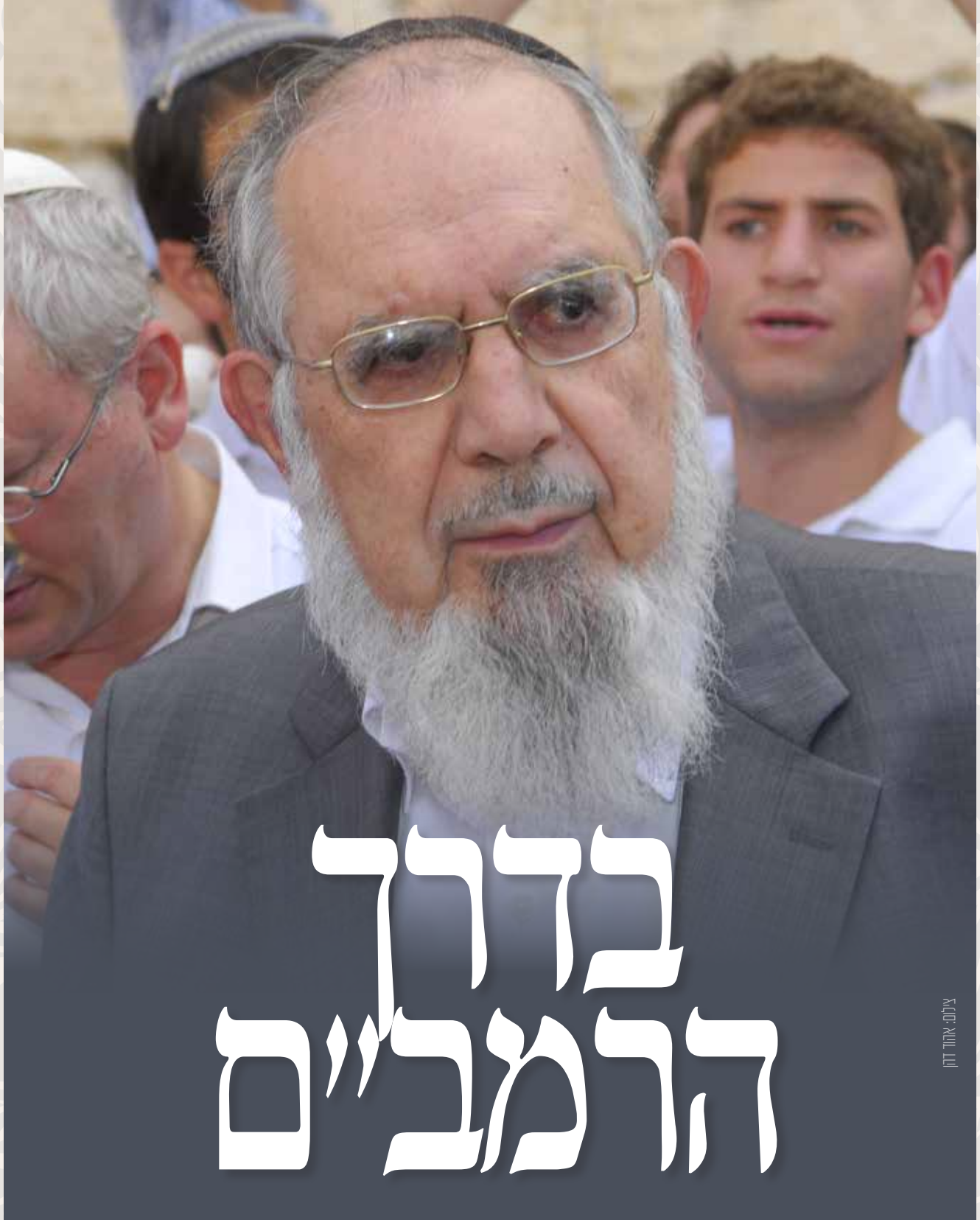
599 במקום 999 ₪

KitchenChef
קומקום
חשמלי
תאורת LED

5230

99 במקום 139 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00
 בתוקף עד 18.5.20 או/עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | המחיר הקודם של המוצרים שבמבצע היה
 בתוקף לפחות יום | ט.ל.ח. | מינימום 50 יחידות מכל פריט | בכפוף לתקנון המבצע המופיע בחנויות
PAYNGO.CO.IL | *5018

צילום: אהוד דוד

בדרך הרמב"ם

הרב שסומן כגדול הפוסקים של ארה"ב העדיף להתיישב בחום מדברי לווהט עם ארבעים תלמידים ולהיות שותף בבניין הארץ - הרב הפרופסור למתמטיקה שהתפלל בדבקות וסלל דרך חדשה בלימוד הרמב"ם, גידל את תלמידיו להיות גדולים בזכות עצמם - רבנים בוגרי ישיבת מעלה אדומים התכנסו לשיחה במהלך ימי השבעה על הרב נחום רבינוביץ' זצ"ל - שני ראשי הישיבה, הרב יצחק שילת והרב חיים סבתו, מעלים זיכרונות מתחילת הדרך ומספרים על גאונותו בתורה, בצדקות ובענווה

הרב רן כלילי

ז מה היה מיוחד בראש הישיבה שלך? "מה זאת אומרת? ראש הישיבה שלי שימש בחו"ל כרב בכמה קהילות במשך עשרים שנה לפני היותו ראש ישיבה! ורבותיו בחו"ל היו מגדולי גליציה וליטא שלפני השואה ומהם שאב את גדלותו התורנית! ראית את למדנותו העמוקה בספרו 'הדר איתמו' ואת יכולת הפסיקה שלו בשו"ת 'שיח נחום'?"

ראיתי, אבל יש עוד רבנים שמשלבים למדנות עם רבנות ופסיקה. "וראית שמלבד היותו איש הלכה השולט בכל חלקי התורה הוא היה גם איש הגות? קראת את ספרו 'מסילות בלבבם'? איש הגות והלכה ממש כמו הרמב"ם!"

האמת שקראתי. אולם יש רבנים רבים בציונות הדתית שהם גם פוסקים וגם אנשי הגות, ממש כמו הרמב"ם...

"אבל ראש הישיבה שלי היה גם פרופסור למתמטיקה, ושילב תורה ומדע (גם ממש כמו הרמב"ם...)".

נו... ברוך ה' לא אלמן ישראל ויש לא מעט אנשי מדע שהם גם תלמידי חכמים.

"ומה תאמר על זה שהוא חצב דרך חדשה בלימוד הרמב"ם: ללמוד את הרמב"ם מתוך הרמב"ם עצמו, תוך מבט על הפרק ועל סדר ההלכות ועל ספרות הגאונים ופירוש רבנו חננאל! היש כמותו בלימוד הרמב"ם?"

האמת שברמב"ם - ראש ישיבתך אכן היה יחיד בדורו. אבל הרבה ראשי ישיבות חצבו דרך לעצמם, זה בחסידות וזה במהר"ל וזה בהוראת הגמרא וזה בתורת הרב קוק...

אז במה היה מיוחד ראש הישיבה שלנו? ! התכנסנו השבוע מספר רבנים ותלמידים לספר על ראש הישיבה. ישבתי והקשבתי לדברי הרב גבריאל גולדמן:

"הייתי בחור ישיבה צעיר בתחילת שנות העשרים כשנתבקשתי לשמש כרבנות כפר אדומים. הלכתי לרב לשאול אותו מה לעשות, והרב אמר: 'תלך!'. אבל הרב, איך אני אדע מה לענות בשאלות של מקווה, עירוב וכשרות? 'אתה תלמיד חכם ותצליח בקלות! ואני אהיה לצידך בכל שאלה!'. הרב גולדמן סיפר כיצד ראש הישיבה דחף אותו לקפוץ למים העמוקים של הרבנות ונטע בו את הביטחון הגמור שהוא יצליח לשחות בהם.

האמת שהופתעתי. הרי גם כשאני ואשתי התלבטנו אם לעבור לשוהם לרבנות קהילה או להישאר בישיבה, הרב אמר לי נחרצות: "מה ההתלבטות? אני בטוח שתצליחו! אני כאן לצידכם בכל שאלה!"

פתחתי גם אני וסיפרתי לחבריי: כשהייתי אברך צעיר וכתבתי את 'הדריכני באמיתך' - ספר הלכה בדיני טהרת המשפחה - הגשתי אותו לרב שאני מכיר. אך עוד לפני שפתח את הספר הוא דחה אותי בגערה: "אתה תכריע בין הש"ך והט"ז? ! מה אתה, הגר"ש אלישיב? תשאיר לרבנים גדולים לכתוב בהלכה!". התייבשתי,

אבל אזרתי את שארית כוחותיי ופניתי לראש הישיבה לשמוע את דעתו. הרב לקח את הספר ואחרי ימים ספורים חזר אלי ואמר שעבר על כולו. "אתה חייב לפרסם את הספר! הנה אני כותב לך הסכמה!". ואני, שעדיין לא היה לי ביטחון לפרסם, התמהמהתי, אך מדי פעם הוא היה שואל: "נו, מתי יצא הספר?" עד שהוצאתי אותו לאור. הרב נטע בי את האומץ והביטחון לכתוב ולפרסם.

פעמים שהגענו אליו - אני, הרב אלי רייף ורבנים אחרים - בשאלה הלכתית לאחר שכבר השכנו לשואל, כדי לשמוע מה דעתו, ולצערנו התברר שדעת הרב היתה שונה... אבל אז הוא היה רגיל לומר: "כבר הורה זקן!". מי זקן? הרי אנו רבנים צעירים בני שלושים ואילו הוא פוסק ענק בן שמונים! לרב היה חשוב שחס ושלום לא נאבד את הביטחון להמשיך לפסוק ולהורות.

פעם אחת היה לי זוג שכמה ימים סמוך לחתונה גילה שהיה להם טעות בתהליך הטהרה. הזוג היה בלחץ ומיד פנינו לראש הישיבה לבדוק האם יש פתרון הלכתי. אני הייתי רק בתחילת דרכי בהדרכת חתנים וחשתי אחריות למצב, וכבר אמרתי לעצמי: אני לא הולך יותר לקחת אחריות ולהדריך חתנים! ראש הישיבה הסתכל עלינו ולפני שהתייחס לשאלה, הרגיע ואמר: "יהיה בסדר, אל תדאגו, אלו דברים שקורים".

לא רק בענייני הלכה הרב חיוך בנו את הביטחון. פעמים שבאנו להתייעץ בענייני הנהגת הקהילה: מחלוקות, שינוי מנהגים, שלום בית ועוד. הרב פתח בפנינו אופקים רחבים בהנהגה קהילתית ויחד איתנו בירר את השיקולים לכאן ולכאן, אבל ברגע שהיינו שואלים: אז מה בסוף לעשות? הרב היה אומר: "אתה מרא דאתרא, אתה תדע מה לעשות".

עוד תלמיד, עוד רב ועוד סיפור ואנו מגלים שראש הישיבה שלנו היה מיוחד ביכולתו האדירה להעצים את תלמידיו. העניין פשוט צף ועלה ממאות סיפורים שסיפרו ושכתבו התלמידים השבוע מיד לאחר פטירתו. או כפי שניסח זאת הרב רמי ברכיהו, רב המשטרה: הסלוגן של הרב היה: "והעמידו תלמידים הרבה". ואכן הרב העמיד תלמידים רבים על הרגליים.

סיפור ורודף סיפור והזיכרון פונה עוד כמה שנים לאחור, לתקופה שבה היינו תלמידים צעירים. הרב העביר שיעור כללי עשרות שנים, בכל יום שלישי אחר הצהריים. אנו היינו מרוכזים במהלך של השיעור כדי להבין עוד הלכה קשה ברמב"ם. אולם הרב היה מרוכז לא ב'מה' הוא מעביר אלא ב'איך' הוא מעביר. שוב ושוב היה אומר במהלך השיעור: "נו, מה אתם חושבים?" "הרי זו שאלה פשוטה שכל אחד יכול לשים לב אליה!" הרב העביר לנו את המסר שהסבר שלו 'פשוט' ושכל אחד יכול היה לעלות על השאלות ועל הפתרון.

לפעמים אחרי השיעור הוא היה יושב עם התלמידים שעות כדי לשאת ולתת ברברים שנאמרו בשיעור. התלמידים הרגישו כמה הוא מחשיב את דעתם ואת דרכי החשיבה שלהם. מעולם לא אמר: "קבלו דעתי", אלא: "אפשר לפרש גם כך".

תשובה בתוך שניות הספדו של ראש הישיבה, הרב יצחק שילת

הגמרא במסכת ברכות מספרת: רבי אֶלְעָזָר חָלַשׁ. עַל לְגַבְיָהּ רַבִּי יוֹחָנָן - ר' אלעזר חלה, ור' יוחנן רבו נכנס לבקרו. חָזַא דְּהוּא קָא גָבִי בְּבֵית אָפֶל - ראה ר' יוחנן, שר' אלעזר שוכב בבית אפל. גְּלִייה לְדָרְעִיה וּנְפֶל נְהוּרָא - ר' יוחנן גילה את זרועו, ונפל אור שהאיר את הבית. חֲזִייה דְּהוּא קָא בְּכִי רַבִּי אֶלְעָזָר - ראה ר' יוחנן שר' אלעזר בוכה. אָמַר לִיה: אֲמַאי קָא בְּכִית? אִי מְשׁוּם תוּרָה דְּלָא אֲפִשְׁתָּ - שאלו, למה הוא בוכה. אם משום שלא למד מספיק תורה, זו לא סיבה טובה, כי הרי שָׁמְנוּ: אֶחָד הַמְרַבָּה וְאֶחָד הַמְמַעֵיט, וּבִלְבָד שִׁכְנוּן לְבוּ לְשִׁמּוֹס. ר' אלעזר הסביר: עַל הַאי שׁוּפְרָא דְּבָלִי בְּעַפְרָא קָא בְּכִינָא - על היופי של הרב, של ר' יוחנן, שיבלה בעפר.

כשהקמנו את הישיבה, הרב חיים סבתו שליט"א ואני, היינו בסך הכל שני אברכים צעירים. במובן מסוים, היינו במציאות של בית אפל. כמה תורה כבר הספקנו ללמוד? אולי כיוונו את הלב, כפי שאומרת הגמרא "אחד המרבה ואחד

הלוא כבר תדעו כי שר וגדול נפל בישראל ראש הישיבה, הרב חיים סנתו

אל תאחרו אותי וה' הצליח דרכי שלחוני ואלה לאדוני אמר הרב הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה השקו הצאן ולכו רעו אמרנו אנחנו נצחו אראלים את המצוקים הלוא תדעו כי שר וגדול נפל בישראל.

גאון בתורה, חדשן ופוסק מיוחד בהלכה, מרחיב הדעת וחכם ההגות, נפלא במוסר ובמידות, עניו

ראש הישיבה, הרב יצחק שילת

כל תלמיד שהיה בא לשאול את ראש הישיבה שאלה בהלכה, אחרי פעם או פעמיים כבר ידע שמיד הרב יפנה לשמוע את חוות דעתו: "ומה אתה אומר?".

מסתבר שיש מי שמפתחים תלמידים תלתיים על ידי שבונים סביבם הילה של גדלות ועוצמה. אולם ראש הישיבה פיתח בנו עצמאות, ביטחון עצמי ואמון שאנו יכולים לעמוד באתגרים הלימודיים, הרוחניים והמנהיגותיים ולהצליח. אדם קטן מגדל תלמידים קטנים שלעולם יישארו תלמידים, אך רב גדול מצמיח תלמידים שהופכים לגדולים בתחומם בזכות עצמם.

כל מי שפגש את הרב ראה לפניו תלמיד חכם הבקי בכל תחומי התורה, תקיף ודעתן, הדורש את הישר והאמת. הרב השרה על הסובבים אותו יראת הרוממות. תפילת העמידה של הרב היתה ארוכה מאוד, בה הוא עמד ניצב ללא תזוזה כעומד לפני מלך (עיניו משנה ברורה מח,ה). אורו של הרב היה כמו השמש המאירה בצהריים, שדוחפת את מי שסביבה להתדמות ולהאיר כמותה, בגדלות.

אז מי היה ראש הישיבה?

ראש ישיבה היה איש תקיף שהאמת נר לרגליו, אך מצד שני איש רגיש ומלא ענווה. איש שברגע אחד הוא ראש ישיבה שמעביר שיעור עמוק ברמב"ם וברגע שני הוא סבא זקן שמחלק ממתקים לילדי האברכים; רב שכלתן בתפיסתו האמונית שנאבק בכל דבר שיש בו ריח של מיסטיקה, ובמקביל עובד ה' שתפילתו ארוכה ומלאת הוד ויראה; רב שנולד בחו"ל ולא גדל על תורת הרב קוק, אך ציוני גדול שוויתר על תפקידי מפתח בחו"ל כדי לעלות לארץ ושנלחם בעוז ובלהט על אחיזתנו בארץ ישראל.

ראש הישיבה היה מסדר הקידושין שלנו, סנדק בבריתות שלנו ומי שחתך תלת בחלקה של בנינו. ברמה האישית - ראש הישיבה היה מי שלמדתי ממנו כללי פסיקה, הנהגה רבנית והוראה בענייני טהרת המשפחה.

אבל יותר מכל היה ראש הישיבה "מורנו ורבנו". "מורנו" - בתכני הלימוד, אבל במיוחד "רבנו" - שריבה והעצים אותנו ורבים כמותנו להיות עצמאיים בכל תחומי החיים שבהם אנו פועלים. ■

הממעט ובלבד שיכוון את ליבו לשמים", אבל זה לא היה מספיק בשביל לבנות בניין לדורות. כשהגיע אלינו הרב רבינוביץ', אז האיר האור בישיבה.

בימים שלפני הקמת הישיבה, הרב חיים ואני למדנו בישיבת הכותל. הרב רבינוביץ' חיפש באותו זמן אפשרות לעלות לארץ ישראל ולקבוע את עצמו במקום תורה. הוא הגיע לביקור בישיבת הכותל, ואני ישבתי ולמדתי עם חברותא. הישיבה למדה מסכת מסוימת, ואנחנו למדנו בסדר צהריים מסכת שונה - מסכת יבמות. הרב רבינוביץ', שהיה אז כבן חמישים, ישב בבית המדרש, כדי להרגיש את האווירה בישיבה. בשלב מסוים הצעתי לחברותא שלי, בעקבות שאלה שמאוד התחבטנו בה, לנסות לשאול את הרב האורח. הישיבה למדה אז כאמור מסכת אחרת, ובאותו יום הוא אמר בישיבה שיעור במסכת של הישיבה. פנינו אליו, והרב שאל: "במה אתם עוסקים?" ענינו שבסוגיה פלונית במסכת יבמות, ויש לנו שאלה. זו לא היתה שאלה פשוטה, וכדי לענות עליה צריך היה להיות בעניינים. בכל זאת, בתוך שניות הרב נתן לנו תשובה בהירה ומאירת עיניים. ממש הבנו הכל.

ובכן, אז עוד לא ידעתי בכלל שנקים ישיבה. לא היו לנו שום כוונות כאלה, אבל זכרתי טוב מאוד את הביקור הזה בישיבת הכותל, וכשזוה עמד על הפרק, ידעתי למי לפנות. הרצון של הרב רבינוביץ' לחפש מקום לעלות אליו בארץ ישראל, היה חזק מאוד, מפני שכך הוא היה: איש ארץ ישראל! אמנם את רוב שנותיו הוא חי בחוץ לארץ, אבל בנפשו הוא היה כל השנים איש של ארץ ישראל. שנים לפני שהוא עלה לארץ פגשתי פעם את בתו שהיתה בארץ לזמן קצר בתור תלמידה "חוצניקית". היא דיברה עברית צחה, עברית של ישראלים. שאלתי אותה: מניין העברית הזאת? והיא ענתה לי: "אנחנו בבית מדברים עברית". הרב תמיד היה בנפשו איש של ארץ ישראל.

הרב היה תלמיד של גדולי עולם. באחת השנים הראשונות, אחרי שהרב התמנה בישיבתנו לראש ישיבה, הוא אירח פה את אחד מרבותיו. שמו היה הרב פינחס הירשפרונג זצ"ל. הוא היה מגאוני גליציה, שחי בסוף ימיו בקנדה. הוא היה דמות מופלאה, נכנס לבית המדרש, והתעניין מה אנחנו לומדים עכשיו. סיפרתי לו בין השאר שפתחנו כולל הלכה, ולומדים בשר בחלב. כשהוא שמע מה הנושא, הוא התחיל לומר בעל פה את דברי הטור. לא את הגמרא, אלא את דברי הטור! בעל פה, מילה במילה, את הסימנים של הלכות בשר בחלב. ישנה תמונה של הרב רבינוביץ' יושב בשיעור אצל הרב הירשפרונג. זאת תמונה שבה הוא נראה כמו שהכרנו אותו - חסון, רחב כתפיים ובעל הדרת פנים. אפשר לראות בתמונה את הצמא שלו ללימוד, את הרצינות שלו.

אתמול שמענו מפי הרב מרדכי, בנו של הרב, דבר נפלא מאוד. שמענו על עדות מפי רב אמריקאי, בשם הרב בולמן, שסיפר פעם על מה שמע מהרב יוסף אליהו הנקין זצ"ל. הרב הנקין היה נחשב לעמוד התורה באמריקה. הוא היה ממש גדול הדור, במובן זה שהוא היה פוסק ההלכה הגדול של יהדות אמריקה, עוד לפני הרב משה פיינשטיין. בנוסף לגדולתו בתורה, הרב הנקין היה ידוע כצדיק תמים, וזאת עובדה שהיתה מפורסמת בכל העולם. הוא עסק כל ימיו בצדקה. הוא גם היה עניו גדול וגם איש חסד גדול. הרב פיינשטיין היה אחריו הפוסק באמריקה, אבל בזמנו הרב הנקין היה תלפיות שהכל פונים אליו.

הרב בולמן, שהיה אף הוא כמו הרב רבינוביץ' רב באחת העיירות הקטנות באמריקה, סיפר לרב מרדכי, שהוא פנה פעם אל הרב הנקין ושאל אותו: מה יהיה בעתיד? מה יהיה עם התורה באמריקה? והרב

הנקין אמר לו "אל תדאג - יש לנו את הרב נחום רבינוביץ'". אתמול בהלוויה, הרב מרדכי סיפר את זה בפעם הראשונה בחייו. זה סיפור מדהים. האמירה של הרב הנקין קשורה לא רק לגדלות בתורה של הרב רבינוביץ'. עיקר הנקודה היא הצדקות של האומר והצדקות של המדובר. הרב הנקין ידע שהרב רבינוביץ' הוא אדם שכולו אמת וצדק. כולו יראת ה', וכולו רצון אמיתי להנחיל תורה בישראל.

עוד דבר מדהים ששמענו בהלוויה, היה הסיפור על התקופה שהוא שימש כרב קהילה בצירלסטון, שם הוא יסד בית ספר תורני לילדים בגיל יסודי, והוא בעצמו לימד בבית הספר. פעם בא רב אורח ושאל את הרב מה הוא מלמד, והרב ענה שהוא מלמד א"ב לילדים. האורח שאל "בשביל ללמד א"ב צריך את הרב?" אז הרב ענה לו: "כשאני מלמד א"ב אני מלמד תורת אמת". הא"ב זה לימוד שהוא ודאי תורת אמת. אם מלמדים תורת אמת, אז יש תקווה.

כמו שאמרנו, רבינו "גלייה לדעיה ונפל נהורא" - הוא האיר על הישיבה. הוא הנהיג את הישיבה. הוא היה דמות שאפשר להישען עליה. לא רק בעניין של הגדלות בתורה, אלא האישיות. אישיות של ענווה, של שקט נפשי, של סבלנות, של יכולת להנהיג בנחת. יכולנו להישען עליו. כפי שאמרתי, היינו שני בחורים צעירים כשהקמנו את הישיבה, ולא הרגשנו שאנחנו ראויים להרים משא כזה על הכתפיים שלנו. התחלנו את הישיבה כשבשנה הראשונה היו שלושים בחורים, ובשנה השניה עוד שלושים בחורים, וברוך ה', איכשהו מלמדים שיעורים ומתקדמים. אבל ישיבה שתעמוד לדורות, ושתהיה מבצר של תורה, זאת משימה שנראתה לנו כבדה עלינו, ובצדק. אז זכינו והרב רבינוביץ' בא לישיבה, עם התכונות המופלאות שלו והגדלות בתורה, והוא זה שהקים את ישיבתנו.

אנחנו גדלנו פה במדינת ישראל, כדרך טבעי. גדלנו במרכז הרב, בישיבות ההסדר ובישיבות תיכונות. הרב רבינוביץ' גדל בחוץ לארץ ורוב שנותיו חי בחו"ל, ולמרות זאת הוא היה כולו מלא אהבת ארץ ישראל ועם ישראל באופן עמוק. היה ממש פלא לראות איך שהוא מתפעל מהפרכת השממה. איך שהוא התפעל ממעשי ה'. הוא חזר על כך עשרות ומאות פעמים: צריך להסתכל על מעשי ה' ולראות מה קורה איתנו. מה קורה עם עם-ישראל.

בזמנו, הוא נסע לרוסיה שהיתה מאחורי מסך הברזל, כדי לחזק את היהדות שם. הכל מתוך השייכות שלו לכלל ישראל. מכיוון שהוא היה איש ארץ ישראל, הוא גם נלחם בכל ליבו נגד פינוי יישובים ולמען הפרחת שממות ארץ ישראל. איך ייתכן שיהודי מחו"ל מרגיש כל כך חזק את ארץ ישראל? ללא ספק, הייתה לו נשמה של כלל ישראל ושל ארץ ישראל. כל זה היה יחד עם התכונות האישיות הנפלאות של ענווה ומתינות, של שכלתנות והשקפה יציבה. השקפה לא מזויפת ולא דמיונית או מזורה. הכל היה אצלו בהיר מאוד ושכלי.

הדבקות שלו ברמב"ם היתה לא רגילה. לא מפני שהוא חיבר ספר על הרמב"ם הוא נקשר לרמב"ם. הרמב"ם בשבילו היה עיקר בהשקפת עולמו. זאת היתה בשבילו השקפת היהדות, השקפת התורה. העקביות והשיטתיות בהשקפה, זאת נקודה שצריך להתפעל ממנה ולקבל ממנה כוח רוחני גדול. גם אם אתה יודע שיש שיטות ודרכים אחרות, עדיין יש כאן דבר גדול כשאתה רואה אדם עשוי כמגדל השן, בהשקפותיו ובדרכיו.

אנחנו עדיין בתוך השבעה ועדיין עוסקים בככי. "על דא קא בכינא". עוד יהיה הרבה זמן והרבה צורך לעסוק בתורתו ובאישיותו של ראש הישיבה. ללמוד על האבדה הגדולה שאיבדנו. זכותו תגן עלינו.

הרב אורי גמסון

בשביל מה אנחנו עובדים?

אבות מלאכות ארבעים חסר אחת.

מסכת שבת דף עג עמוד א

כיצד ניתן לחוש קדושה כשכל הזמן אנחנו צריכים לעבוד לפרנסתנו ואיננו יכולים לשבת וללמוד כל היום בבית המדרש?

השאלה הזו מטרידה לא מעט אנשים, אבל האמת היא שהיא שגויה מיסודה.

המשנה שלנו מונה את ל"ט אבות המלאכה בצורה מעניינת ואומרת "ארבעים חסר אחת". שואלים לא מעט פרשנים ובעלי מחשבה שאלה פשוטה: מדוע להתבטא בצורה כזו? מדוע לא לומר פשוט שלושים ותשע מלאכות?

תשובה מעניינת לשאלה זו עונה הרבי מליובאוויטש (ספר השיחות תשמ"ט, חלק ב' עמ' 566), שאומר כי בעצם העובדה שאת ל"ט מלאכות אלו מגדירה התורה כמלאכה, היא קובעת בזה שהן המייצגות של כל ענייני העולם ו"עובדין דחול".

בנקודה זו באה המשנה ואומרת לנו, כי מלאכות העולם ניתנו לנו כאשר הן חסרות את ה"אחד" – היינו, את הנוכחות האלוקית הגלויה בהן, שהרי הקדוש ברוך הוא הוא ה"אחד ואין יחיד כחודו", וזוהי בדיוק העבודה שלנו – לגלות את הנוכחות האלוקית, ה"אחד", במלאכות העולם.

כיצד עושים זאת?

על כך עונה הגמרא ואומרת שאת המניין של ל"ט אבות המלאכות למדו חכמים מההקבלה למלאכות שהיו במשכן, כי על ידי כך שיהודי מתייחס למלאכות העולם כמקבילות למלאכות המשכן, והיינו שכל מעשיו הם לשם שמים וגילוי מלכותו יתברך בעולם, אזי בזה הוא פועל שהמלאכות הללו, לא זו בלבד שלא ירחיקו אותו מהנוכחות האלוקית, אלא אדרבה יקרבו אותו ואת העולם שסביבו, כך שהוא יגיע לכדי שלמות.

זוהי התכלית שלשמה נברא העולם – לגלות שגם החומריות היא אלוקית.

לכן, אם לענות לשאלה שבה פתחנו, ודאי שאנחנו לא חשים קדושה כשאנחנו עמלים לפרנסתנו, כי את הקדושה בעבודת יומנו אנחנו צריכים להביא, לייצר ולהחדיר במלאכתנו. בשביל זה הקדוש ברוך הוא נתן לנו אותה!

בשיתוף פורטל הדף היומי

ושפל דרך, גדול בחינוך, אוהב שלום ורוך שלום, אוהב תלמידיו אהבת נפש ומקרבם לתורה. נטוע במסורת הדורות ומכיר במיוחד שברורנו. מקבל כל אדם בסבר פנים יפות. משמח את המקום ומשמח את הבריות. קיבל מזקני הדור הקודם שסמכוהו בהערצה, ומקושר לדור הצעיר בלב ונפש. אוהב עמו וארצו אהבה בלי מצרים. מודה יום יום לבוראו שזיכהו לראות בשיבת ציון, בפריחת ישראל, ישושים מדבר וציה. אוהב את מדינת ישראל ושמח בהצלחתה ועודד תלמידיו לשרת בצבאה.

נקי כפיים שכמעט ולא ידע צורת מטבע. אציל הנפש. כמה יסורים סבל שהיו מכריעים אנשים רבים אבל הם לא פגמו באצילותו עד יומו האחרון. והרמב"ם היה אורו. בקי במדע ורגיש למצוקות הזולת. ההיגיון הטהור מנחה דרכו אבל בעל לב רגש.

הנמצא כזה?

ארבעים שנה עמד בראש הישיבה והוביל אותה בידיים נאמנות בדרכה המיוחדת, והצעיד אותה מעלה מעלה. ארבעים שנה שאני מלווה אותו יום יום מהבוקר עד הערב, בחול ובשבת, ואני מעיד לפניכם רבותי: מעולם, מעולם לא ראיתי אצלו אפילו ניצוץ אחד של גאווה ולא קמץ אחד של רדיפת כבוד. הנמצא כזה?

ברח ממחלוקת כמו מאש. כיבד קטון וגדול, לימד תלמידיו לחשוב וללמוד ולהיות צמאי דעת. ישר דרך ואוהב אדם. אהב ללמוד תורה ועמל בה עד יומו האחרון.

חיבורו על הרמב"ם יד פשוטה שעמל בו בהתמדה עצומה סלל דרך חדשה ללימוד הנשר הגדול אותו העריך וברכנו הלך כל ימיו.

רב, ראש ישיבה, פוסק, מחנך, מחבר, הוגה דעות, איש מדע, מנהיג ציבור. כל אחד מתפקידים אלה זוקק אישיות אחרת. תשומת לב שונה, זווית ראייה מיוחדת וכישורים אחרים, שלעיתים צוררים אחד את השני – לא הרי רב ופוסק המתמודד עם מציאות קיימת כראש ישיבה המחנך למצב אידיאלי, ולא הרי זה וזה כהרי איש הרוח, ולא אלה כמנהיג ציבור. הרב רבינוביץ' היה באופן טבעי כולם יחד וכל תכונה תרמה לחברתה, את כולם הובילו האצילות והענווה, אורך הרוח וההקשבה, כי עיקרו היה חתירה לאמת.

כבר היה הרב מגדולי רבני אמריקה ומחבר ספרים חשובים כשבא ביום חום לזהט למדבר יהודה כשדומה שהחמה יצאה מנרתיקה, לפגוש אותנו בצריף אחד במדבר קרח, מדבר יהודה במישור אדומים בו למדו ארבעים נערים צעירים.

דאגתי אז מה יאמר מי שהיה כבר אז מהגדולים כשיראה אותנו ויראה את ישיבתנו מה היא, והוא אמר: "מצאתי את שאהבה נפשי". ועוד הוסיף ואמר: "אולי לרגע הזה חיכיתי כל חיי, שאוכל להרביץ תורה בארץ ישראל הנבנית".

רבי יוחנן האריך ימים והפליג, וכשהספידו אותו תלמידיו אמרו: קשה היום לישראל כבוא השמש בצהרים. וכך רבינו, על אף אריכות ימיו ומחלתו הקשה, פטירתו היא לנו כבוא השמש בצהריים, כמי שמחשיכה את היום פתאום ולא כשוקעת בעונתה.

מי יעודד תלמיד שליבו נשבר? מי ישמח תלמיד שכתב מאמר ראשון בחייו? מי יסייע לבורג הישיבה המכהן כרב קהילה צעיר בהתלבטות קשה? אל מי יפנו שאלות בהלכה וטכנולוגיה? מי יאיר לנו פנים? שבר השברנו. המקום ינחמנו.

התנועה
התועדות

הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ)

צ'ק גדול. חמור קטן

החושך של סעודה שלישית סייע לשיחה לזרום למעמקים עד שנשיא המוסדות הירא והמעונב הודה באחזי שמעולם לא התפלל < פעם אחת שנשמע מילה אחת של הקדוש ברוך הוא, תספיק לנו לכל החיים. כשפעם אחת נוגעים באינסוף - לא צריך עוד שום דבר > לשנות את כל ההרגלים שלנו - לא נצליח. אבל להישאר להיות אתם - זו אפשרות גרועה יותר

להרהר בזה. איך אפשר ככה לנהל חיים נורמליים?

כך שעם הזמן אנחנו בונים לעצמנו עולם מכני, עם מנגנונים פשוטים שמאפשרים לנו לתפקד, להתפלל, לקיים מצוות. וכאשר אומרים לנו שלא מדובר רק בעולם מכני אלא שבאמת צריך לכוון, להיכנס ולהתכוון למה שאנחנו עושים - זה מלחיץ, ולוקח הרבה זמן וכוחות הנפש.

בתפילה הרי אנו מבקשים "שתרגילנו בתורתך ודבקנו במצוותיך" - בלימוד התורה צריכים להיות רגילים כדבר שבשגרה: זהו כוחו של הרגל, של תרגול. מסע של 30 קילומטרים נדמה כדבר ארוך וקשה, אבל אם מתאמנים ומתרגלים זה נעשה פשוט - וכך גם ביחס לדרך ולמסכת של גמרא. אבל מצוות - כאן אין עניין ואין תועלת בתרגול; אדרבה. מצוות צריכות כוונה, וגם מצוות שאין עליהן ברכה צריכות כוונה. מה יהיה הדין בדיעבד, אם לא כיוונו - זו שאלה; אבל גם אם יוצאים ידי חובה, או שלעיתים אין חובה גמורה, בוודאי שמעיקרא צריך לכוון.

המחבר פסק בשלחן ערוך שחסידיים ואנשי מעשה היו מתבודדים ומכוונים בתפילה עד שהיו מגיעים להתפשטות הגשמיות, קרוב למעלת הנבואה; זה לא נכתב בספרי מוסר, אלא בספר הלכה. יש לנו דרך מסוימת שבה צריכים להתפלל, לקיים מצוות, ופשוט "החלקנו אותה" על ידי ההרגל, משום שבמובן מסוים לפעמים כמעט אין ברירה.

מעבר לשאלת הזמן: כמה זמן חיים שכאלו דורשים - הרי לא כל אחד הוא בחור ישיבה בטלן - הבעיה העיקרית היא שחיים כאלו דורשים להיות כל הזמן במתח. **מספרים על אחד הבנים של הרבי מרוז'ין שהחזיק בידו פרוסה של לחם, ובכה. כששאלו אותו מדוע הוא בוכה הוא השיב שהוא רעב, והוא לא אוכל כי אמרו לו לא לעשות כל מה שמתחשק לו.** כאשר מנסים להיות במתח הזה כל הזמן, לכוון את כל המעשים - זו דרישה גדולה מאוד.

אדם קם בבוקר ומחליט שהוא אומר את ברכות השחר בכוונה של ממש - נכון וראוי. הבעיה העיקרית היא שאחרי שעושים כך, פשוט מרגישים תשושים מאוד. **כתבתי כבר על ההרגשה שהייתה לי כאשר החלטתי בוקר אחד, לפני יותר משישים שנה, להניח תפילין עם כל כוונת הלב, כולל ה'לשם ייחודי' שקודם לכן, וממש לשחק ולחוש את הרצועות - אני זוכר היטב את ההרגשה, אבל גם את התשישות שהייתה לי אחר כך.** זה לקח לי שעה - שבזה כשלעצמו כמובן אין בעיה - אבל הייתי כל כך תשוש לאחר מכן. ולהימצא כל הזמן במתח - זהו

יש ביטוי כזה, "עם איזו שווער צו זיין א ייד" - קשה להיות יהודי; כפשוטו. בסך הכל, על איזו אומה ולשון יש כל כך הרבה עומס? במובן מסוים, להיות יהודי פירושו להיות תחת פקודות וחובות משעה שפוקחים את העיניים ועד שנרדמים, משעה שנולד התינוק ועד שהוא נקבר. אלא מה? מתרגלים.

מעמסה פיזית נעשית פחות קשה כשמתרגלים, וגם לגבי חיי תורה ומצוות, כשמתחילים על המכלול הזה ממרחק הוא נדמה כמעמסה לא רגילה, אבל לאחר שמתרגלים - זה נדמה אחרת. **בכוחו של הרגל לעזור הרבה מאוד, לפחות מבחינת העומס האובייקטיבי. אפשר לקחת את כל המתחים שחיי תורה ומצוות מציבים, ובכוחו של ההרגל למסמס אותם ללא בעיה.** צריך להתפלל כל יום - אין דבר, אפשר גם להתפלל במהירות, ותוך כדי גם לחשב חשבונות ולתכנן תכניות: נוצר המנגנון - לוחצים על הכפתור, וזה פשוט עובד. הבעיה היא ברורה - עם כל המנגנונים הללו שמאפשרים לנו להיות חיים סבירים, עולה שאלה פשוטה: מתפללים, מברכים - אבל הלזו יקרא תפילה?

לפני שנים רבות, כשהייתי בחור, הייתי בשבת באנגליה. כשישבנו בסעודה שלישית כבר לא היה אור, והתגלגלה שיחה על ענייני תפילה. היה שם אדם שהיה נשיא של כל מיני מוסדות יהודיים וכיוצא בזה, והוא אמר לי: "בחיים שלי לא התפללתי". שאלתי אותו - סוף כל סוף, אתה הרי הולך לבית כנסת? הוא השיב לי ואמר: "אה, אתה מתכוון ל'דאווענען' - כן, זה בוודאי אני עושה שלוש פעמים ביום; אבל להתפלל - בחיים לא התפללתי".

לדעתי, המילה 'דאווענען' הגיעה מהפעולה של להפוך דפים, לדפדף - דאווענען מלשון דף. האם מבחינה בלשנית אני צודק - לא בטוח, אבל במציאות זה בוודאי כך: מדפדפים. "עושים" מנחה, "עושים" מעריב, "עושים" שבת.

הבעיה היא פשוטה: אם ניקח את כל התפילות והמעשים שלנו ברצינות, "לא שבת חיי לכל בריה" - לא ברור האם ואיך אפשר יהיה לנהל חיים, בפועל. תחשבו על חיים כאלה, שבהם קמים בבוקר, אומרים "מודה אני" ומהרהרים באמת על המילים; אומרים "אשר יצר" ומהרהרים על המילים; ואחר כך ממשיכים עם כל התפילה. תחשבו שנכנסים לזה בכל בוקר, בכל יום, באמת. אני לא מדבר על כוונות נסתרות; אני מתכוון גם למשמעות הפשוטה של המילים שאומרים. תארו לכם שפלוני חושב באמת על המילים של "וארשתך לי לעולם" - אני מתכוון להיכנס לזה,

אהרן רזאן

פעם יצא לי דיבור: אני מנסה להבין את התוספות. אולי אצליח ואולי לא. אבל להבין את הזכות שאני רכון פה על תוספות - את זה ודאי לא אביין... געוואלד, זכית?

המקסימום האפשרי הוא המינימום הנדרש

בדרך לצפון עצרנו ברבי מאיר בעל הנס. המחסומים לא אפשרו להיכנס אז למדנו משנה שלו בפרקי אבות. "כל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה".

מה העניין של תורה לשמה? מחדש הנתיבות שלום: ללמוד לשם המטרה שהיא ניתנה. ומהי אותה מטרה? שיהודי יהיה דבוק בה. זהו! לא הפלפולים ולא החידושים. מעל הכל - להיות מרכבה לשכינה. ואיך יצור גשמי דבק באין סוף? רק עם התורה. התורה היא המפגש.

"אנכי" אומרת הגמרא זה ראשי תיבות: "אנא נפשי כתבית יהבית" - כתבתי ונתתי בתורה את נפשי. צמצמתי עצמי בתורה.

בספר התניא פרק ד מובא הסבר לשאלה שתמיד קצת הציקה לי. במשנה אחת בפרקי אבות כתוב שהעולם הזה הוא רק פרוזדור לעולם הבא, אך מיד במשנה הבאה כתוב ששעה אחת של תשובה בעולם הזה עדיפה מכל חיי העולם הבא. איך זה יכול להיות? העיקר הוא שם או פה?

אז ככה מוסבר: בעולם הבא נהנים מזיו השכינה, וזה מדהים. ואי אפשר לשום ברייה אפילו מהעליונים להשיג זאת! ... אבל פה בעולמנו יש לא רק זיו, אלא הקב"ה בכבודו בעצמו מתלבש בתורה! מי שזוכה ללמוד תורה, הוא כמחבק את המלך ממש. ולמרות שיש מלבושים... גוף המלך נמצא בתוכם!

לפעמים אני יושב בשיעור גמרא, וזה לא קל. או שקשה לעקוב או שסתם מרגיש שבא לי לברוח החוצה למרחבים, לפסנתר או לפינת קפה, ואז אני מתחיל להתבודד תוך כדי השיעור. מרכיב את פניי על ידיי כדי שלא ירגישו ומתחיל לוחש: ה', תן לי להבין את הזכות שאני עוסק בתורה. שאני יושב פה בבית המדרש. שאני לכל הפחות במקום נפשי של 'רוצה להבין'. ה', אני גם יודע שבתכל'ס הייתי צריך להתעלף מכל מילה ומילה. מה לעשות ואני לא שם עדיין טאטע!!!

פעם יצא לי דיבור: אני מנסה להבין את התוספות. אולי אצליח ואולי לא. אבל להבין את הזכות שאני רכון פה על תוספות - את זה ודאי לא אביין! ... געוואלד, זכית! "ומתוך כך בא לשמחה גדולה...". אני קורא לזה: 'התבודדות תוך כדי'. זה עזור. לי לפחות. תנסו פעם.

מספרים על ההיפאלאך בשנות השישים שניסו ללא הצלחה לשכנע את ר' שלמה לקחת איוו שאכטה קטנה. "חבר'ה" הוא תמיד אמר להם, "אם אתה לא 'עף' על התורה עצמה... לא מרחף מהמתיקות והעומק... אז מה אנחנו עושים פה בכלל??" הימים האלה הם ימי הקורונה-הכתר. העולם לקח פאזזה קטנה. מחד, השבת היא אחרת... הכל סגור - בילויים, מסעדות ותחבורה... ומאידך גם בתי המדרשות ובתי התפילה סגורים והכל מאותה סיבה. הקדוש ברוך הוא רוצה משהו חדש. רי-סטארט. הכתר בעבודת ה' הוא התענוג והרצון. החברותא הליטאי שלי אומר לי תמיד: "המקסימום האפשרי הוא המינימום הנדרש!". ה' רוצה שנתענג במקסימום על התורה הקרושה! לא פחות. וזהו המינימום עכשיו.

שנוכה!

דבר שאי אפשר לסבול אותו לאורך זמן.

זו לא גיעת בשר, אלא מתח נפשי שהוא מתיש לא פחות, ודורש משאבים כל הזמן.

בסופו של דבר, אפשר לבצע את כל חיי המצוות על דרך המינימום - ולצאת ידי חובה. יש עולם שלם של בריות שכל החיים הדתיים שלהם עובדים רק בדרך הדיעבד; יש ישיבות ובתי מדרשות בהם הכל עובר, הכל מתפקד, הארוחות מוגשות בזמן, אבל בעצם נמצאים בבית חולים שרק מחזיק את הכל שלא יתפרק לגמרי.

כל זה נוגע לחיי היומיום; נוסף לכל אלה מגיעים החגים, וגם בהם השאלה הזו עולה. **אם לגבי יום רביעי רגיל אני כבר יודע איך להסתדר, מה אני עושה ביום רביעי שהוא חג? איך מתרוממים?** איך חיים את החגים באופן שלא יהיה רק לצאת ידי חובת הדיעבד. אם נישאר בענייני דיומא: חג השבועות - אליבא דהלכתא אין בו שום דבר יוצא דופן. אין שום מניעה לישון גם כל הלילה, ואחר כך גם שוב כמה שעות במשך היום. בסך הכל מגיעים לבית הכנסת, האשכנזים גם אומרים אקדמות - מה שנותן עוד כמה דקות לנמנם - אפילו קוראים בתורה בטעם העליון, וכל זה לא נוגע ולא פוגע. אם לא מתרגשים מ"וירד ה' על הר סיני" גם לא מתרגשים ממרכבת יחזקאל.

בפסח קל להסיח את הדעת מהשאלות האלה - יש חמץ ויש מצה, ואם מקפידים על שרויה בוודאי שבכל ארוחה לא שוכחים שהיום פסח; ככה לא צריכים להתעסק בשאלות החשובות. בסוכות בנוים סוכה ולוקחים אתרוג - גם עם כל הפטנטים של הסוכות כיום, עדיין יש כאן התעסקות. **שבועות הוא חג "נקי" - אין שום דבר שמסיח את דעתי מהשאלה מה יום מיומיי? מה עושים?**

פתרון פשוט: ממלאים את הכרס בלביבות גבינה, ושלוש על ישראל. נכון, בגמרא כבר נאמר שכולם מודים שאכילת חג השבועות היא מצווה מן התורה; מי שיאכל כהוגן בשבועות בוודאי יתעלה למעלה. אבל למעשה, השאלות ששאלתי כאן לא נפתרות להן על ידי עוגת גבינה. מי שאוכל עוגות גבינה אולי מתעלה בשמים; אולי נכתב לי עבור זה צ'ק גדול בשמים, אבל כאן בארץ אני נשאר חמור קטן.

נכון שיש לנו חיים תובעניים. על הפסוק "פערה פיה לכלי חוק" נחלקו אמוראים; ריש לקיש אמר שמי שאפילו חוק אחד לא קיים דינו גיהנם, ורבי יוחנן חלק ואמר שאפילו מי שקיים חוק אחד ניצל מן העונש. כשאומרים ש"הרבה להם תורה ומצוות" בדרך כלל חושבים למשהו יותר בכיוון של רבי יוחנן - הרי אי אפשר יהיה שלא לקיים לפחות משהו מכל הריבוי הגדול הזה. אבל תמיד יש לזה גם את הצד השני.

כל בוקר אנחנו אומרים "לעולם יהא אדם ירא שמים... ומודה על האמת ודובר אמת בלבבו" - אבל כמעט תמיד מסתפקים רק בדיעבד - "לעולם יהא אדם" ותו לא, וגם זה לא תמיד. נכון שלחיות במתח מתמיד זה קשה ביותר - אבל האם אפשר לחיות רק בדיעבד כל הזמן? האם אפשר לומר בסוף כל יום - מחר אני אחיה לכתחילה?

לא אשקר - לקבל על עצמך לחיות כל הזמן בדריכות הראויה זה קשה; לשבת בתפילה כל הזמן עם המודעות השלמה זה קשה. כמה זמן אפשר להחזיק בזה? אבל כדאי ואפשר לפחות להתחיל לפעם אחת; לקרוא קריאת שמע כדבעי ולו פעם אחת. במובן הזה, באמת יש ברכה בזה ש"הרבה להם תורה ומצוות": יכול להיות שלא כל מצווה שלי תהיה בשלמות, לא כל מצווה תהיה כאחד מרמ"ח אברים דלעילא - אבל אם עשיתי מצווה אחת באמת ובשלמות, היא צריכה להספיק לי לכל החיים. אולי אי אפשר לחיות כך ולפעול כך לעולם ועד, אבל בוודאי אפשר לשעה אחת ולרגע אחד.

מה שמעו אבותינו בהר סיני? מפי הגבורה הם שמעו שני דברות ראשונים, ויש גם מי שאומר שהם שמעו מילה אחת, ודי היה בזה. כשפעם אחת נוגעים באינסוף - לא צריך עוד שום דבר יותר מזה. כדי להתאחד באינסוף מספיקה מילה אחת. בסופו של חשבון, אם נצא לגמרי מן ההרגלים שלנו אולי לא נוכל להחזיק ולעמוד לאורך זמן; אבל להישאר תקועים רק בהרגלים האלה - זו בוודאי חלופה גרועה יותר.

לחיים!

בשיתוף תלמידי ישיבת תקוע

נפשי בשאלתי

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

למה לחיות אם אפשר למות והנשמה ממילא תגיע לשלמות שלה?

ולמה לא ברא הקדוש ברוך הוא רק את העולם הבא ושם בו את הנשמה? עולם הבא שהנשמות נהנות שם מזיו השכינה ודאי יקר וגדול עד מאוד, ואורו עליון ונשגב כל כך עד שכל הנביאים לא נתנבאו אלא לימות המשיח, אבל עולם הבא "עין לא ראתה של אלוקים זולתך". ואף על פי כן המעלה של העולם הבא מגיעה דווקא על ידי מעשי המצוות של האדם בעולם הזה.

כך דקדק בעל התניא, שלעתיד לבוא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה, שהנאתם היא רק מן הזיו המוקרן כלפי חוץ. אבל המצווה עצמה הרי היא השראת השכינה עצמה, והיא למעלה מעלה אפילו מהשכר שבעולם הבא!

וכל עולם צריך את משגהו, "ברוך ה' מן העולם ועד העולם".

מה מעמדם של הפנאי והחופש ביהדות? כיצד ניתן להפוך את הפנאי לעבודת ה'?

יש פנאי שנועד לאפשר עבודת ה' בצורה טובה יותר, והוא ודאי יקר וחשוב כמו רחוקות וטבחות שמכינות את המאכלים למלכה, ויש פנאי שקשור לעבודת ה' בצורה כללית - כמו שהולכים לטייל ומכוונים גם לאהבת ארץ ישראל גדולה יותר, משחקים עם חברים ומכוונים לאהבת רעים וכן על זה הדרך.

אך יש פנאי שאינו מיועד לכך. יש בכך מחלוקת, ורבים נוהגים שיש מקום גם להרחבת הדעת מבלי לכוון אותה אפילו בעקיפין לעבודת ה', אך יש גם רבים שנוקטים שלא להתמכר לזה או להרבות בכך יתר על המידה. העלאת הפנאי לעבודת ה' עלולה להיות מעין רמאות עצמית (שתמיד אסורה) כי אם מעוניינים לעבוד את ה', הרי אפשר לעבוד אותו באופן ישיר על ידי מצוות רבות וחשובות, ותלמוד תורה כנגד כולם.

בעזרת ה' עוד מעט אהיה בת 16, ורציתי לדעת איך לנצל את השנים הבאות כהכנה טובה לחתונה ונישואין.

לא נכון להפוך את העתיד לחשוב מדי עד כדי טשטוש המעלה הנפלאה של ההווה. אמנם יש מקום לתלמוד על חשיבות מושג המשפחה ומעלתה בייחוד בדורנו, כשיש סערות גדולות שמבקשות נגוס בו, ועל התפקיד הגדול של בניית הבית, של זוגיות ואמהות; אך ככל אופן השנים הבאות הן בעלות ערך נפלא, לא רק כמכינות לעתיד אלא כמלאות עניין ותוכן בפני עצמן, מלאות אור אלוקי שמתגלה בכל ענייני התורה והמצוות, בתפילה ובגמילות חסדים. לשעבד אותן כהכנה, אפילו לדבר גדול ונשגב כמו חיי הנישואין, זו דרך שאינה טובה, מפני שהיא יוצרת בסיס לחיים שנמצאים על המתנה למשהו אחר.

מלאות של חיי תורה ומצוות, טוב ויושר, והתקרבות באהבה לכלל ישראל ולפעמי גאולתם, ותרומה גדולה ככל שאפשר למענם, יבנו את האישיות באופן עמוק יותר.

קרוב אליך

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרונ ברגנשטיין > העלון טעון גניזה
לתגובות ויצירת קשר 052-4061065 • info@qarov.org • קרוב אליך • לפרסום: 050-8331504

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

בס"ד

משרד הבריאות הורה לשמור מרחק של 2 מטר אחד מהשני כמה אנשים ניתן להכניס לשטח הבא:

פתרת? « מקומך איתנו!

יום פתוח וירטואלי Live, בהשתתפות כל ראשי המחלקות
יום ראשון הקרוב, כ"ג באייר, 17.5, בשעה 17:00
בדף הפייסבוק המרכז האקדמי לב ובאתרי המגזר

רישום וקבלה
גם ללא
פסיכומטרי

המכינה לאקדמיה
מכינת ריענון | מכינה מלאה

תואר שני

- הנדסת תקשורת מחשבים *M.Sc.
- כריית מידע *M.Sc. DATA MINING
- פיזיקה יישומית / הנדסת אלקטרו-אופטיקה M.Sc.
- סיעוד M.S.N. + Nurse Practitioner

הפקולטה לניהול B.A.

חשבונאות ומערכות מידע
מנהל עסקים

הפקולטה למדעי החיים והבריאות

סיעוד B.S.N.
ביואינפורמטיקה B.Sc.

הפקולטה להנדסה ומדעי המחשב B.Sc.

פיזיקה שימושית /
הנדסת אלקטרו-אופטיקה
הנדסת חשמל ואלקטרוניקה
הנדסת תוכנה
הנדסת מערכות תקשורת
הנדסת תעשייה וניהול
מדעי המחשב

International Program:
Computer Science
Business Administration

מערך
מלגות
רחב

אחוז
השמה
גבוה

רמת
לימודים
גבוהה

ימי לימוד
מרוכזים

מבחן
תלי או
פסיכומטרי

מסלול בית מדרש / מדרשה
בראות **הרב יוסף צבי רימון**

*3239